

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia S. Avgvstini de humanæ naturæ stantis, lapsæ,
puræ statu & viribus eruitur & explicatur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

9. Non procedunt Augustini argumenta ac testimonia ex Hypothesi status gratiæ & supernaturalis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13673

genia à Scriptura sancta proditur, & ipse se prodit, videlicet ex ista miseriarum magnitudine quæ innocentibus imponi sine peccati iniquitate non potuit. Hæc aliaque plurima quæ adduci possent ratioque prolixitatis prætermittimus, sine ulla quantum arbitror, ambiguitate probant, verissimum esse quod supra diximus, nulla ratione secundum Augustini mentem sexcenties explicatam defendi posse iusticiam Dei, si miserias puræ naturæ huma-

no generi sine merito præcurrentis iniquitatis imponeret. Hoc enim est sollicitum illud quod Pelagianis toties tanta verborum acrimonia tanta rationandi certitudine, tanta veritatis securitate exprimit. Illi quippe hoc asserébant re ipsa factum, quod Scholastici fieri posse dicunt: ut sine ullo peccato vel proprio vel alieno genus humanum tot calamitatibus affligatur, quot ille status infallibili lege post se trahit.

CAPVT IX.

Non procedunt Augustini argumenta ac testimonia ex hypothese status gratiæ & supernaturalis.

QUID ad istam luculentissimam doctrinæ claritatem cum aliquo probabilitatis colore responderi possit, fateor equidem proflus ignoro. An forte Augustinum loqui ex suppositione præsentis status, quo homo in gratia conditus, & ita consequenter ad supernaturalem statum elevatus & in felicitate miseriarum experte collocatus fuit? Hoc enim videor mihi semel respondentem quemdam audivisse, cum uno loco ex tot additis inopinatè premeretur, nec satis ei occurreret, quid respondere posset. Sed profectò quisquis non nimium superius ea quæ hoc tractatu diximus ponderaverit, facile videbit nihil absurdius, & à veritate alienius posse responderi. Nam in primis quid illa hypothesis ad purgandam Scholasticorum doctrinam facit? Ipsi enim apertè docent Adamo solo peccante & ex Paradisi felicitate in mortalitatis miserias delabente, sine ulla iniquitate parvulos eodem tectius mortalitatis iugo potuisse premi. Hoc enim similitudine humanorum iudiciorum, juxta quæ filios bonis ac privilegijs propter sola parentum peccata spoliari fas putatur, velut extra controversiam positum probant. Ipsi rursum apertissime docent, non solum Adamum & parvulos sed etiam universum humanum genus mortalitatis ærumnis permitti sine ulla Dei iniquitate potuisse, quantumvis cum libera videlicet voluntate sua, Deus in paradisi felicitate collocasset. Ipsi denique vel potius eorum aliqui palam docent, Sanctos omnes imò Beatos omnes nemine excepto, ad æternas pœnas sine ulla Dei iniustitia damnari posse. Quid igitur ad propositum facit, etiam si Augustinus, humanum genus in paradisi felicitate sine ulla illis collocatum esse supponeret?

Sed ut paulò pressius talem hypothese consideremus, quid ineptius, quid absurdius, imò quid stultius ac delirius, ab Augustino tanquam confessum, ab adversario supponi possit, quam id cuius contradictorium expugnandum erat, & quod adversarius ejus mordicus tuebatur? Iulianus enim, totaque hæresis Pelagiana velut anchoram sacram, unde tota erroris illius pendebat salus, ista duo dogmata tuebatur, quod Adam sine pecca-

ret sine peccato, mortuus esset; quod infantes cum omnibus videlicet illis quas videmus miseris in illo statu nascerentur, in quo Adam ante pravocationem fuit. Quid igitur infansius, quam contradictorium thesisi sui antagonisse velut certum sumere, & ejus doctrinas capitales, quibus tota erroris moles nititur velut falsas ante certamen convictasque supponere? Nonne has in primis oppugnare, revincere, evertere oportuit, ne alioquin turpissimo disputationis ludibrio principium petere, & ab adversario, vel quolibet Philosophiæ tyronè velut imperitis & stolidis disputator exploderetur? Nam tali probationis compendio, quo id velut extra controversiam sumitur, quod in questione versatur, id falsum supponitur, quod tuetur adversarius, omnes hæreses facile quilibet de Foro prostraverit. Cujus absurditatis atque stoliditatis, quia nemo Scholasticorum qui aliquid litteris mandandum censuerit posteritati, se fuisse existimari velit, non inferiorem quæso de Doctorum omnium principe nos opinionem habere sinant: alioquin & Ecclesia periclitabitur victoriam infirmitatibus & fraudibus partam de Pelagianis vendidisse.

Sed bene se habet quod ipse sanctus Augustinus propositam hujusmodi opinionem, de se removerit. Plurimis enim scriptorum suorum testimonijs patet, se optime intellexisse hypothese Pelagianam, qua parvulos in puris naturalibus nasci statuebant, illamque non velut falsam supposuisse, sed per justitiam evidentiam & certitudinem convicisse. Quid enim aliud sibi voluit illæ emphaticæ evaluationes quibus adversarios puræ naturalia delirantes petiit; Vos quod dicitis non potest ulla iustitia ratione defendi: Vos erratis: vos iniquam cogimini consistere grave iugum: vos qui omnipotentem non negatis Deum creari vultis iniustum: iudicium Dei vos evertitis: vos iniustum facitis Deum qui generis humani miserias sine ullo peccati merito fieri dicitis. Quid aliud ille quibus invadit Iulianum? Tu omnino asseris iniustum Dei iudicium: Tu facis iniustum Deum: Ipsa te convincit aequitas Dei: O stende iniustum esse ut cum tam manifesta miseria nascatur parvuli sine ullo merito vinctoꝝ peccati? Quid & illæ? Cur non miraris humani generis miseriam? Cur non mirando ab illo errore te corrigis? Clavisi

oculis clamas iustum esse Dei iudicium, & non esse originale peccatum.

Quid enim significant vel significare possunt aliud ista, nisi prorsus impossibile esse, ut status puræ naturæ quem prædicabant tot miserijs cumulat cum divina æquitate consistat? Nam illa duo ex nulla hypothese quam negasset adversarius, sed ex ipsis terminis ita repugnare ut conciliari nequeant apertissime dicit, quando pro ratione subiicit: *Quæ duo inter se quam sint contraria procul dubio cernebas si si sanum caput haberes.*

Quod si necdum quispiam induci possit ut credat, non ex hypothese, sed ex ipsa naturæ iustitiæ Augustinum arguere, & puræ naturæ statum evertere, velut ex ipsa sua formali ratione divinæ iustitiæ repugnantem, audiat illa clariora, quæ haud scio an non perinde atque in terminis pura illa naturalia velut iniusta subvertant. Nam libro tertio

contra Iulianum primitus & ante omnia præmittit Augustinus hypothese adversarij sui de puris parvulorum naturalibus, ut eum expugnare possit: *Naturam dicit humanam innocentia dote locupletem. Hoc est naturam humanam ab omni peccato innocentem nasci; quam quia paulo ante etiam adoptionis expertem esse dixerat, consequenter eam in statu puræ naturali, sine virtute, sine vicio, ut alibi loquitur, nasci fatebatur. Iam vide quo pacto illum ipsum suppositum à Iuliano puræ naturæ statum, ex ipsa divina æquitate tali statui diametraliter repugnante coavellat:*

*Respondete, igitur, quo merito tanta innocentia nonnunquam cæca nonnunquam surda nascatur: quod vitium etiam ipsam impedit, fidem. Et mox: Iam vero quis ferat, quod ad ipsum spectat animum, imaginem Dei innocentia, sicut asseris, dote locupletem fatuam nasci, si nulla ex parentibus mala merita in parvulos transeunt? An ita est quisquam vestram fatuus ut fatuitatem nullum malum putet? &c. Quis autem nesciat, quos vulgo mortiones vocat, natura sua fatuos, ut quibusdam eorum panis sensus pecoris conferatur? Et non vultis fateri genus humanum ex initio quo deseruit Deum, trahere damnatae originis noxam, his omnibus dignissimam panis &c. Nonne perspicuum est hypothese puræ naturæ ex ipsa nuda puræque Dei iustitiæ neminem sine meritis affligente subverti? Nonne verba ipsa clamant ex tot miserijs naturam conterentibus, convinci fallum esse id quod Iulianus dixerat, naturam esse innocentie dote locupletem? Audi aliud magis adhuc, si dici potest, manifestum, quo ex divina iustitiæ in tot miserijs infligendis elucente, ipsam illam naturam innocentiam que in pura natura prædicatur, nominatim velut impossibilem subruit: *Si tibi**

*placet innocentia parvulorum, remove ab eis, si potes grave iugum quod est super filijs Adam a die exitus de ventre matris eorum. Sed puto quod scriptura que hoc dicit, melius te noverat, quid esset innocentia creatura & quid iustitia Creatoris. Quis autem non videat, si habent parvuli qualem prædicat innocentiam, in gravi iugo eorum Dei non esse iustitiam? Porro quia in iugo gravi eorum divina iustitia est, non est in eis talis qualem prædicat innocentiam. Et libro secundo ejusdem operis imperfecti, Pelagianam hypothese in his verbis de morte refert: *Quam vos homini, etiam si non peccasset dicitis naturaliter fuisse venturam. Et adversus eam ibidem opponit iustitiam Dei: Quis miseris vos cum sine ullo peccato accedere dicitis parvulis, in iugum Deum adversus eos dicitis.* Verba locorum istorum clara sunt, conclusio perspicua, ratio cui argumentum nititur sole nitidius lucet.*

Itaque nihil addo, ne divini eloquij quo Ecclesia per Augustinum Pelagianos vicit, obtundatur sapot. Vnum tantum dico tam apertam, tam luculentam, tam invitam Augustino visam esse pugnam inter innocentiam creature, qualis in statu puræ naturæ prædicatur, & miserias quas sibi confert habet, ut palam dicat, ex isto laqueo exiti sine violatæ divinitatis impietate blasphemique non posse. Nisi forte, inquit, tibi in hac quaestione laboranti, Deus iustus quidem sed inermis quodammodo subvenire poterit, qui suis imaginibus ne innocentes gravi iugo miseria premeantur, subvenire non potuit: ut eum deos voluisse quidem quia iustus est, sed non potuisse quia omnipotens non est. At que ita de his augustis exeret, ut sui caput perdat, qua fide primis in simbolo confitemur credere nos in Deum Patrem omnipotentem. Deus igitur tam, videlicet puræ naturæ fabricator, in tot & tantis malis que parvuli patiuntur, **AVT IVSTITIAM, AVT OMNIPOTENTIAM, AVT IPSAM CVRAM RERVH HUMANARVM** est perditurus. Quodlibet autem istorum dixeris, vide quid exeret. Et opus est qua blasphemie impietatem contrahi notat, quam paulo post exerrat ponit: *Vide ne tu potius reus sis qui blasphemias istam sanctorum martirum Deum. Dico te colere omnipotentissimum, a iustissimum, misericordissimum Deum, sed ipse est omnipotentissimus qui grave iugum quo premeuntur filij Adam ex die natiuitatis sue procul dubio ab eis posset auferre, imo nec illo modo imponeret, imponere permittere nisi peccata in eis cum quibus nati sunt inveniret, quorum reatum renata videri ipse misericordissimus solveret. Si ergo te delectaret divina iustitia videres profecto quid ex ipsa veniat non ut ne inuile a parvulis incipiens nota omnibus humana miseriat &c.*

LAURENTIUS

Lib. 3. cont. Fulv. cap. 4.

Lib. de prec. orig. c. 13.

Lib. 11 oper. imperf. f. 49.